

Verlag DMMD 2019

Dit jaar gingen we van 11 tot 14 juni naar Arnhem.

We vertrokken in Sint-Niklaas op eigen kracht om mekaar te treffen op de noen in Heusden NB.

11 juni

STADSWANDELING VESTINGSTAD HEUSDEN

Het door wallen en een gracht omsloten fraai gerestaureerde vestingstadje Heusden ligt in het Land van Heusden en Altena in het stroomgebied van Maas en Waal.

Heusden heeft een rijke historie.

Aan het einde van de 13e eeuw kreeg Heusden stadsrechten.

In de 12e eeuw werd door de heer van de Heerlijkheid Heusden een begin gemaakt met de bouw van wat later een der oudste waterburchten van NW-Europa zou blijken.

Dit kasteel lag op een uiterst strategische plaats: noordelijk en zuidelijk omsloten door waterlopen.

Heusden lag precies op de grens van het Graafschap Holland en de Hertogdommen Brabant en Gelre.

Regelmatig vond er strijd plaats tussen de Graven van Holland en de Hertogen van Brabant om de stad.

In de loop van de dertiende eeuw versterkten de Brabantse leiders de nederzetting met een gracht

en een stadsmuur uitgebreid met rondelen en poorten om Holland dwars te zitten.

Heusden behoorde tot een van de eerste Hollandse steden die door een muur werden omringd.

Tijdens de 80-jarige oorlog was Heusden trouw aan de Spaanse koning.

Heusden besloot in 1577 de kant te kiezen van de Prins van Oranje. Vanaf 1581 werden de verdedigingswerken gemoderniseerd en in opdracht van de prins ging Hollands bekendste ingenieur en vestingbouwer, Adriaen Anthonisz Van Alkmaer zich bemoeien met de verbetering van de weerbaarheid. Hij ontwierp de eerste vestingwerken, wallen, grachten, bastions en ravelijnen, die in de jaren daarna steeds weer werden verbeterd. Heusden kreeg een reputatie als 'onneembare' stad.

Vestingstad Heusden na de restauratie

Toch hebben ook verschillende rampen Heusden in de loop der tijden geteisterd.

Meerdere keren werd de stad getroffen door de pest.

In 1572 werden vele huizen, het stadhuis en de Catharinakerk in de as gelegd door een grote stadsbrand.

Maar de meest tragische gebeurtenis vond plaats tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen tijdens de strijd om de Heusden de terugtrekkende Duitsers hun heil achter de Bergsche Maas zochten.

Zij lieten de hoge punten in de vesting, het stadhuis en twee kerktorens, opblazen.

Maar liefst 134 Heusdenaren, die zich schuil hielden in de kelder van het stadhuis, kwamen om het leven.

Maar in samenwerking met hogere overheden werd gekozen voor een totale restauratie.

In 1968 werd gestart met de restauratie van de vesting.

Deze restauratie werd uitgevoerd naar de kaart van Blaeu uit 1649.

In 1980 werd Heusden hiervoor onderscheiden met de hoogste Europese restauratieprijs 'Urbes Nostrae'.

Wandeling door de stad.

Nadat we elkaar hadden getroffen aan de St Katarijnekerk, gingen we langs verstilde straatjes en steegjes met monumentale panden naar het mooie plein "De Vismarkt". Hier konden we eerst iets eten . Het zonnetje scheen aangenaam en het was leuk toeven op het terras van "Eetcafé Havenzicht".

Onze stadswandeling brengt ons vanaf de Vismarkt, langs de stadshaven en de over de prachtige vestingwallen.

Vanaf de vestingwallen hebben we een weids uitzicht op het gebied buiten om de vesting, dat een beschermd stadsgezicht is.

Langs de noordzijde van de Stadshaven komen we over het pittoreske ophaalbruggetje aan de toegang tot de haven bij de eerste van de drie standaardmolens die hier op de stadsomwalling in het noorden aan de Bergse Maas staan. Deze molen is uit het Belgische Lommel afkomstig. Aan de Noorderpoort zien we binnen de stad een kruidentuin. Met veel inzet onderhouden vrijwilligers hier de tuin die alle plaatselijke planten bevat!

We lopen verder op de omwalling en bezoeken de verschillende bolwerken die nog voorzien zijn van kanonnen.

Van de Wijkse poort keren we terug naar de Vismarkt om nog even van een drankje in de zon te profiteren.

We rijden verder naar onze pleisterplaats in Heelsum bij Arnhem

12 juni

Vanmorgen is het het weer helemaal niet mooi. De meteo verwacht hevige buien en die hebben we ook gekregen! We vertrekken vanuit ons hotel op stadsbezoek naar het 18 km verderop gelegen Arnhem.

We parkeren onze auto langs de kade aan de Rijn.

STADSBEZOEK ARNHEM

Ondanks dat de stad in september 1944 grotendeels werd verwoest tijdens de Slag om Arnhem, biedt de hoofdstad van Gelderland nog enkele prachtige herinneringen aan de tijden van ver daarvoor. Hoogtepunt is verder een trip

met een glazen lift naar een 73 m hoog uitzichtpunt in de toren van de Eusebiuskerk.

John Frostbrug

Het symbool van de Slag om Arnhem is de legendarische 'Bridge too far', de John Frostbrug. In 1944 probeerden de geallieerden deze brug tevergeefs via een luchtlanding in handen te krijgen. Het hele verhaal van deze beroemde slag, waarbij een groot deel van de binnenstad werd

verwoest, krijgen we morgen te horen in het Airborne museum. We krijgen hier toch al een promofim te zien. Even verderop staat een imposant artilleriegeschut en in het Jacob Groenewoud Plantsoen het Airborne-monument.

Sabelspoort

Als we uit het infocenter komen begint het al licht te regenen. We steken de straat over richting Grote Kerk en lopen door de Sabelspoort. Dit is de enige overgebleven van de vier oorspronkelijke stadspoorten. De naam Sabel verwijst waarschijnlijk naar een zandplaat die hier ooit lag.

Grote of Eusebiuskerk

Voordat we aan de kerk komen krijgen we al een ware stortbui over ons en kunnen gelukkig onder een luifel schuilen.

Na wat wachten komen we toch zonder al te nat te worden, tot bij de Grote Kerk.

Met de bouw van deze laatgotische Grote of Eusebiuskerk werd in 1452 werd gestart. De 93 m hoge toren kon echter door geldgebrek pas 200 jaar later worden afgewerkt. Gelukkig is de kerk na de bombardementen van 1944 fraai herbouwd.

Ondertussen zijn er weer grondige restauraties aan de gang en is de kerk niet te bezoeken.

De meest markante zaak is het praalgraf van hertog Karel van Gelre (1467-1538), die als laatste vrije vorst zijn hertogdom uit handen van de Habsburgse en Bourgondische grootmachten wist te houden.

Bezoek aan de toren.

De balkons – helemaal van glas! – aan de oost- en westkant van de toren op 60 meter hoogte bieden een fenomenaal en vrij uitzicht op Arnhem en omgeving. Het is dé selfieplek bij uitstek. Elk balkon weegt circa 2.500 kilogram en is onder meer met stalen kabels aan de toren bevestigd. De glasplaat die de bodem vormt, kan met gemak maximaal zes personen dragen.

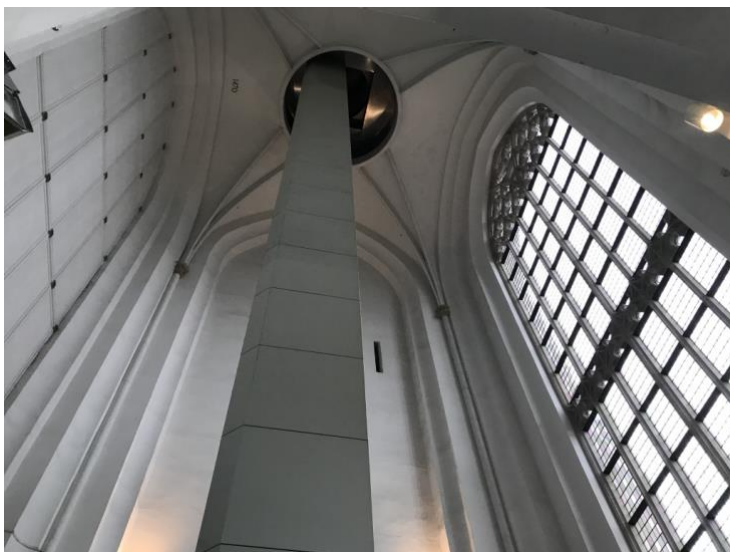
De Eusebius is het enige kerkgebouw in Europa met een lift in de toren! Dankzij de glazen wand biedt de lift een steeds weidser uitzicht op Arnhem, de Rijn, de Betuwe en de Veluwezoom. Tegelijk biedt de

lift een kijkje aan de binnenkant van de toren. Zo zijn de klokken van het indrukwekkende carillon in de toren van dichtbij te bewonderen. Prins Willem Alexander en de Britse prins Charles hebben de Panoramalift tijdens de 50e herdenking van de Slag om Arnhem in september 1994 officieel in gebruik genomen.

Na nog 30 trappen hogerop heb je in de top van de toren nog een zicht op de nest van de slechtvalken.

Het water valt nu bij bakken uit de lucht. We wachten totdat we het plein kunnen oversteken om iets te gaan eten.

Om half vier is het opgehouden met regenen en we besluiten om maar terug naar het hotel te keren.

13 juni

AIRBORNE MUSEUM "HARTENSTEIN" IN OOSTERBEEK

Deze morgen gaan we naar het belevingsmuseum van de Slag om Arnhem. Het is een aantrekkelijke en eigentijdse museum. In de Airborne Experience ga je in de

voetsporen van Britse parachutisten en op weg naar Arnhem in september 1944 en ontmoet je juichende burgers die al vier lange jaren gebukt gingen onder de Duitse overheersing. Maar de brug bij Arnhem blijkt 'Een brug te ver'.

Slag om Arnhem

De Slag om Arnhem, een belangrijk deel uit ons gezamenlijk verleden, heeft grote impact gehad op het verdere verloop van de Tweede Wereldoorlog en de vorming van het huidige Europa. Daarmee is het verhaal van het Airborne Museum een markant onderdeel van het Nederlands cultureel erfgoed. In Villa Hartenstein komen de verhalen tot leven van zowel de Britse, Poolse en Duitse militairen. Maar ook de burgers nemen een prominente rol in; zij doorstonden doodsangst. Het museum toont een grote collectie authentieke wapens, documenten, films en foto's.

Het museum maakt gebruik van alle mogelijke moderne audiovisuele middelen om de operatie Market Garden zo levendig mogelijk voor te stellen. Je maakt zowel kennis met de Britse als Duitse soldaten als met de burgers aan de hand van getuigenissen.

Het bezoek aan het museum

Bij de inkom staat onze gids ons glunderend op te wachten. Hij gaat ons met veel uitleg door het museum loodsen. We moeten wat opschieten want achter

ons dtaat er al een groep van 150 amerikanen te dringen om binnen te geraken. We starten de rondleiding op de trap naar het eerste verdieping. De foto's aan de muur zijn van het vernielde Rotterdam, deze bombardementen betekenden immers het einde van de neutraliteit van Nederland. In de eerste zaal die we binnenkomen krijgen we een film te zien van de Slag om Arnhem. Het geeft ons een duidelijk overzicht. Tijdens je rondgang zijn er overal kleine schermen waar je via een koptelefoon naar getuigenissen kan luisteren. Onze gids legt in geuren en kleuren uit hoe de operatie "Market Garden" is verlopen. In de kelder is een didactische uitvoering van een aantal details van de operatie. We zien de landing van de para's, de reactie van de Duitsers en de positie van de burgers.

Airborne Experience is het laatste deel van dit museum. We starten met een video over hoe de soldaten werden voorbereid op deze operatie en dan stap je door een 'glider', het zweefvliegtuig waarmee honderden soldaten en licht materiaal op de grond werden gezet. Dan komen we in de gevechtszone aan de brug. In een huis zit een familie verscholen in de kelder ... waar een Duitser een granaat inwerpt.

De tentoonstelling eindigt met de terugtrekking over de Rijn tijdens de nacht van 25 op 26 september 1944.

We komen terug naar de bezoekersruimte waar we afscheid nemen van de gids. Er is nog mogelijkheid om in de curio shop eens rond te neuzen.

Bezoek aan het Arboretum De Dreijen in Wageningen.

'Een optimale tuin' - Het arboretum bij Het Depot

Wandelen door de botanische tuin De Dreijen is een belevenis. Telkens ontwaart je nieuwe doorkijkjes met prachtige bomen, struiken en bloemen. Beter kijkend verbaast je je over de wonderlijke wereld van het plantenleven. Wat te denken van een boombast vol met bosjes lange stekels, zoals je die van cactussen kent? Of een boom vol witte 'zakdoekjes', die bloemen blijken te zijn?

Het grastapijt is frisgroen. De vijver met de moerasplanten ziet er overduidelijk nieuw uit. De stroken lavendel in het gras ook.

Twee jaar lang heeft een team van vijf tuinlieden en een biologe van de Stichting Utopa dagelijks aan de renovatie van de historische tuin gewerkt. Zichtlijnen zijn hersteld en het onkruid is verwijderd.

Oude glorie

De laatste jaren had de tuin flink achterstallig onderhoud opgebouwd.

De eigenaar, Wageningen Universiteit, had niet meer de middelen om de tuin adequaat te onderhouden. Bovendien is dit soort tuinen niet meer nodig voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

Het Depot besloot het beheer – niet het eigendom – op zich te nemen. De tuin vormt immers zo'n prachtige verbinding tussen Villa Hinkeloord en de nieuwe accommodatie van Het Depot! De kans om de tuin zijn oude glorie terug te geven, wilde Het Depot niet missen. Bezoekers kunnen nu, van het ene gebouw naar het andere wandelend, genieten van de overweldigende vormen, kleuren én geuren.

Het sluitstuk van de aanleg van het pinetum is de plaatsing aan de noordzijde van de vijver van een analemmatische zonnewijzer. Dit is een zonnewijzer waarin de mens betrokken wordt, hij fungeert als naald om de tijd aan te duiden. De zonnewijzer is een gigantisch werkstuk van onze beeldhouwer Joost Barbiers. Uitgevoerd in roze Bretons graniet met een oppervlak van maar liefst 6 x 3,5 meter.

We wandelen door de tuin. Krijgen van Miel, deskundige uitleg over bloem plant en boom. Nadien gaan we nog even binnen in kunstgallerij Het Depot. We drinken hier een glas voordat we weer naar ons hotel terugkeren.

14 juni

Na het uitchecken uit het hotel rijden we op eigen snelheid terug naar huis. Blijkt dat de nederladse autosnelwegen ook niet filevrij zijn! Het was weer een aangename midweek. Een zeer goed hotel en leuk gezelschap, tot volgend jaar.

